

Bộ Công an chỉ ra nguyên nhân và 3 giải pháp đột phá chống buôn lậu, vi phạm sở hữu trí tuệ

08:14 10/07/2026

Trong 6 tháng đầu năm 2026, Bộ Công an đã khởi tố hơn 1.300 vụ án liên quan đến buôn lậu, gian lận thương mại và xâm phạm sở hữu trí tuệ. Thiếu tướng Đào Hồng Sơn nhận định tội phạm đang diễn biến phức tạp trên không gian mạng, đồng thời kiến nghị chuyển đổi sang mô hình "kiểm soát số" để xử lý triệt để.

Tội phạm đan xen giữa không gian thực và không gian mạng

Theo Thiếu tướng Đào Hồng Sơn, Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát điều tra tội phạm về tham nhũng, kinh tế, buôn lậu (C03 - Bộ Công an), hoạt động buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới và sản xuất hàng giả đang có phương thức thủ đoạn rất tinh vi. Các đối tượng lợi dụng sự đan xen giữa không gian thực và mạng internet, giữa hoạt động trong nước và xuyên quốc gia để thực hiện hành vi phạm tội.

Thống kê trong 6 tháng đầu năm 2026, Bộ Công an đã khởi tố 1.333 vụ với 2.354 bị can về các tội danh buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả và xâm phạm sở hữu trí tuệ (SHTT). Nổi cộm là tình trạng buôn lậu vàng, bạc, xăng dầu; làm giả hàng hóa thiết yếu, thực phẩm, thuốc, mỹ phẩm. Hoạt động vi phạm SHTT diễn ra trên nhiều lĩnh vực, từ thời trang, thiết bị điện tử đến xuất bản sách và các nội dung số như truyền hình, âm nhạc, thể thao.

Bộ Công an xác định công tác đấu tranh chống các loại tội phạm này là nhiệm vụ trọng tâm của năm 2026. Chỉ sau 8 tuần thực hiện đợt cao điểm, lực lượng công an toàn quốc đã khởi tố 141 vụ và 254 bị can về xâm phạm SHTT, thu giữ lượng hàng hóa trị giá gần 143,4 tỷ đồng.

Điển hình, vào ngày 1/7/2026, Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an đã khởi tố vụ án "Xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan và Rửa tiền" cùng 7 bị can. Đây là nhóm đối tượng có hành vi xâm phạm sản phẩm điện ảnh của một số doanh nghiệp Hoa Kỳ nhằm thu lợi bất chính từ các công ty quảng cáo quốc tế, qua đó thể hiện thiện chí hợp tác của Việt Nam trong công tác thực thi quyền

SHTT.

Thiếu tướng Đào Hồng Sơn, Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát điều tra tội phạm về tham nhũng, kinh tế, buôn lậu (C03) chia sẻ tại Hội nghị sơ kết công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả 6 tháng đầu năm 2026 của Ban Chỉ đạo quốc gia. Ảnh: T.Hằng

Phân tán trong quản lý và giải pháp "kiểm soát số"

Đánh giá về nguyên nhân khiến tình hình vi phạm còn phức tạp, Thiếu tướng Đào Hồng Sơn chỉ rõ công tác quản lý nhà nước hiện nay đang bị phân tán. Riêng lĩnh vực SHTT do 3 Bộ cùng quản lý (Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) và có tới 5 lực lượng thực thi bảo vệ quyền (Hải quan, Quản lý thị trường, Thanh tra, Công an, Tòa án).

Sự phối hợp giữa các đơn vị còn hạn chế, chưa có hệ thống cơ sở dữ liệu chung để cập nhật, chia sẻ thông tin. Phần lớn các vụ việc được phát hiện chủ yếu dừng lại ở mức xử lý hành chính, tịch thu tang vật hoặc bồi thường tài chính, chưa tương xứng với tình hình vi phạm thực tế.

Để nâng cao hiệu quả phòng ngừa và xử lý, lãnh đạo Cục C03 kiến nghị 3 nhóm giải pháp trọng tâm:

Thứ nhất, các bộ, ngành cần thúc đẩy cải cách thể chế, sửa đổi quy định nhằm giải quyết các "điểm nghẽn" pháp lý. Cần tăng cường thanh tra, kiểm tra và kịp thời chuyển hồ sơ các vụ việc có dấu hiệu hình sự sang cơ quan điều tra để xử lý theo đúng quy định.

Thứ hai, đổi mới và nâng cao chất lượng công tác truyền thông, tránh hình thức. Cơ quan chức năng cần tập trung khuyến cáo người dân không sử dụng phần mềm không bản quyền, không truy cập nội dung truyền hình vi phạm. Đồng thời, khuyến khích các tổ chức, cá nhân chủ động tố giác tội phạm và khiếu nại khi bị xâm phạm nhãn hiệu.

Thứ ba, cần thay đổi tư duy quản lý từ "tiền kiểm, hậu kiểm" truyền thống sang "kiểm soát số". Bộ Công an đề xuất tập trung nguồn lực, phối hợp cùng Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Công Thương xây dựng hệ thống dữ liệu lớn (Big Data) để kiểm soát luồng hàng hóa trên không gian mạng. Các lực lượng sẽ chủ động rà quét, đưa vào tầm ngắm các hội nhóm, trang web giao dịch hàng giả quy mô lớn nhằm đánh chặn ngay từ gốc rễ.

Tâm An (t/h)